

Секція №2
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОЇ
ШКОЛИ

Інна Гулівата, к.пед.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗВОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ ПІД ЧАС
НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Пандемія COVID-19 привела до найбільшого за всю історію збою у функціонуванні систем освіти, яка торкнулася усіх освітніх установ світу. Із запровадженням карантину весь світ прокинувся в іншій реальності. І нібито, на перший погляд, зникли всі поверхові атрибути життя (як суспільства в цілому, так й університетського, зокрема): активність переміщень, усталені моделі спілкування, безпосередність впливів, технології навчання [2].

Освітній простір перемістився в онлайн площину і одночасно актуалізував ряд проблем притаманних дистанційній формі навчання. Однією з яких є підтримка зворотного зв'язку з викладачем під час проведення лекції чи практичного заняття, яка особливо загострилася в умовах дистанційної освіти.

Зазвичай студентство на лекції поводить себе досить пасивно, особливо коли вона відбувається дистанційно. Студенти у такій ситуації почувають себе невидимими. Така поведінка у процесі навчання негативно впливає на його якість. Не брати участь в лекції це те ж саме, що прослухати її відео чи прочитати відповідний матеріал у підручнику. Такий підхід виключає взагалі навчання у закладі освіти. Тому, викладач змушений шукати різні способи забезпечення інтерактивної взаємодії під час лекції, особливо в умовах дистанційного навчання. Серед існуючих інформаційно-комунікаційних технологій можна виокремити хмарні сервіси інтерактивної взаємодії та сучасні менеджери, які доступні до використання за допомогою мобільних пристроїв.

Використання мобільних пристроїв та програм у навчальному процесі стає поширеною практикою у педагогічній спільноті та створює передумови для революційних змін у сфері освіти. Найбільшого поширення серед студентської молоді набуває зв'язок у формі текстових повідомлень або текстових чатів, які можна організувати засобами мобільних додатків типу «месенджер» [3]. Серед менеджерів найчастіше використовують Telegram та Viber. Вони також мають можливість проведення інтерактивного опитування, що забезпечує не тільки зв'язок у процесі навчання, а й безпосередню участь під час заняття.

Сучасне студентство є досить гнучким у плані оволодіння різними способами навчання, які дозволяють спростити процес навчання, зробити його цікавим для себе. Реалізувати такі можливості дозволяють хмарні технології інтерактивної взаємодії, зокрема, Mentimeter [1]. Сервіс надає можливість залучення аудиторії за рахунок використання інтерактивних презентацій, які дозволяють візуалізувати думки учасників заходу в режимі реального часу. Має у своєму арсеналі більше 15 різних способів візуалізації думки аудиторії:

відкриті запитання, хмари слів, запитання та відповіді тощо. Надає можливість: створення необмеженої кількості запитань для опитування; експорту результатів у MS Excel для подальшого аналізу; використовувати власний логотип для презентацій та голосування; налаштувати та оформити кожен слайд презентації.

Найголовнішою функцією сервісу є вікторина із миттєвим зворотним зв'язком. Опитування засобами Mentimeter дозволяють перевірити знання студентів новими цікавими способами. Засобами програми можна продукувати незабутні враження для всіх учасників зустрічі, семінару, тренінгу, конференції чи заняття за рахунок яскравої анімації опитувань в реальному часі. Викладач може використовувати Mentimeter для оцінки розуміння студентами навчального матеріалу, заохочення студентської взаємодії та активізації навчальної діяльності.

Необмежений розмір аудиторії навіть із безкоштовним обліковим записом дає можливість залучення кожного учасника до обговорення, дискусії чи вікторини та необмежена кількість опитувань для різного роду заходів з метою налаштування взаємодії з аудиторією відповідно до потреб викладача забезпечують важливі складові ефективного навчального процесу онлайн.

Під час підготовки до лекції доцільно спланувати опитування для обговорення на основі її змісту. Важливим також є те, що опитування існують не лише заради перевірки знань, а й для пояснення незрозумілих фактів, виявлених у процесі опитувань. Змусити студентів висловити свою думку в аудиторії часто стає складним завданням для викладача, особливо коли на лекції 50 і більше осіб. Mentimeter надає можливість висловити свою думку кожному студенту, адже фактор анонімності сервісу сприяє відвертим і чесним дискусіям. Студенти не бояться, що над їх запитанням будуть сміятися чи критикувати відповіді.

Викладач може створити власне опитування або скористатися шаблоном, щоб тримати увагу аудиторії чи активізувати пізнавальну активність, концентруючи при цьому увагу на навчанні. Також Mentimeter дозволяє отримувати відкриті відповіді у вигляді хмари на екрані. Використання сервісу Mentimeter дозволяє і викладачу, і студенту простежити не тільки результат, а й сам процес навчання. Створити хмари слів на основі вражень аудиторії, поставити швидко запитання на вибір, щоб дозволити аудиторії проголосувати, або активізувати учасників за допомогою вікторини.

Можливість задавати цілий ряд різних типів питань за допомогою Mentimeter, зрозумілість використання робить його унікальним. Він є простим у користуванні як для студентів, так і викладачів, тому будь-яке завдання можна налаштувати за 2–3 хвилини. Від простого завдання для відстеження розуміння навчального матеріалу до відкритого запитання, щоб отримати відгук про лекцію або навіть запитання з декількома варіантами, щоб знати думку кожного.

Для виявлення несподіваних тенденцій між різними групами аудиторії можна здійснювати сегментування голосування на основі попередніх

відповідей; повторно використовувати ті самі питання, щоб побачити, як відповіді розвиваються у часі.

Mentimeter сприяє взаємодії між викладачем і студентом та розвиває культуру підтримки зворотного зв'язку, що дозволяє студентам давати відгуки та висловлювати власні думки, а викладачу адаптувати виклад навчального матеріалу під рівень аудиторії. Використання сервісу стане у нагоді під час проведення навчальних занять, як очно, так і в режимі онлайн.

Список використаних джерел:

1. Гулівата І.О., Ніколіна І.І. Сучасні освітні технології: особливості представлення навчального контенту. *Фізико-математична освіта: науковий журнал*. 2019. №3(21). URL: http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/journals/2019-v3-21/2019_3-21-Hulivata-Nikolina_FMO.pdf (дата звернення: 01.03.2021).

2. Освітній процес НУБіП України в умовах пандемії: впровадження сучасних інструментів онлайн освіти на кафедрі педагогіки. URL: <https://nubip.edu.ua/node/73235> (дата звернення: 01.03.2021).

3. Ткачук Г.В. Сучасні засоби педагогічної взаємодії в умовах використання мобільних технологій. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2018. VI (63). URL: <https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/httpsdoi.org10.31174send-pp2018-153vi63-13.pdf> (дата звернення: 01.03.2021).

Людмила Гусак, к.пед.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

В даний час сучасне суспільство висуває нові вимоги до особистості фахівця в будь-якій сфері діяльності. Він повинен володіти такими якостями, як мобільність, конкурентоспроможність, компетентність, готовність до постійного професійно-особистісного розвитку, до самоосвіти та самовдосконалення. Крім того, йому необхідно бути активним суб'єктом своєї професійної діяльності, мати інноваційний тип мислення, володіти творчою індивідуальністю, швидко адаптуватися до мінливих умов роботи і, звичайно, мати досить глибокі знання в обраній професії. Але, на жаль, не всі студенти – майбутні фахівці прагнуть опанувати глибокі знання і розвивати свої професійні вміння та навички, їх найбільше цікавить отримання диплома. Виникає питання, що ж необхідно для підвищення якості підготовки фахівців і зацікавленості студентів не тільки в отриманні вищої освіти, а й в оволодінні необхідними знаннями та вміннями для своєї майбутньої професії?

Перш за все, це інноваційні підходи до навчально-виховної роботи зі студентами. Зрозуміло, ці підходи не означають відмову від традиційних засобів і методів виховання і навчання, які перевірені часом і дають позитивні результати. Але впровадження інноваційних технологій в освітню систему закладу вищої освіти поряд з традиційними сприятиме підвищенню